

7.4.2 Uitspraakleiding

Uitspraakleiding is 'n belangrike element van 'n mikrostruktuur, maar omdat WSD's beperkte data bevat, sal hierdie datatipe moontlik nie in alle WSD's voorsien word nie. In die geval van die *Farlex Partner Medical Dictionary for Health Consumers*, word daar wel uitspraakleiding verskaf, soos in die volgende geval:

The screenshot shows the Farlex Partner Medical Dictionary for Health Consumers website. At the top, there is a search bar with the word 'tibia' entered. Below the search bar, there are several navigation options: 'Word / Article', 'Starts with', 'Ends with', and 'Text'. Below these options, there is a horizontal menu with buttons for 'Dictionary', 'Thesaurus', 'Medical Dictionary', 'Legal Dictionary', 'Financial Dictionary', 'Acronyms', 'Idioms', and 'Encyclopedia'. Below the menu, there is a banner for 'ARC View: AspenTech Aims to Optimize Asset Performance in Industrial Process Plants'. Below the banner, there is a section for the word 'tibia' with a pronunciation guide [tib' e-ah] and a definition: 'the inner and larger of the two bones of the lower leg; it articulates with the FEMUR and head of the FIBULA above and with the TALUS below. See appendix 3-3 and see color plates.'

Figuur 8: Die uitspraakgids in *Farlex Partner Medical Dictionary for Health Consumers*

7.4.3 Etiket

Indien die WSD meer as een vakgebied behandel en dus nie besonder gespesialiseerd is nie, is die opname van etikette uiters belangrik (Bowker 2003: 159).

7.4.4 Die toegangstruktuur

Die eksterne toegangstruktuur se soekroete vir dekodering in 'n WSD sal die omslag, die gebruikersgids en loopkoppe insluit, en intern sal 'n indeks nuttig wees.

8. Elektroniese woordeboeke

Dieselfde aanduidertipes (en meer) kan in elektroniese woordeboeke se dekoderingsoptie voorkom, maar die strukture verskil. Die toegangstruktuur is

anders weens 'n veelvlakkige artikelstruktuur en gewysigde adresseringstruktuur (Gouws 2018: 182). Die hooftegangstruktuur val ook nie noodwendig saam met die makrostruktuur nie (Gouws 2018:182). Daar is nie 'n raamstruktuur nie, wel 'n uitgebreide dataverspreidingstruktuur, en selfs 'n woordeboek-portaalstruktuur en datatrekkingstruktuur (Gouws 2018: 192) is moontlik.

9. Samevatting

Die funksie dekodering het 'n invloed op die woordeboekstrukture en data-inhoud van woordeboeke. Die strukture in gedrukte woordeboeke verskil van dié in elektroniese woordeboeke, soos in die voorafgaande paragraaf aangedui. In ware elektroniese woordeboeke kan woordeboekgebruikers op die dekodeeringsopsie klik, terwyl die gebruiker van 'n gedrukte woordeboek naas die betekenisverklaring ook deur middel van etikette, woordsoortaanduidings, kollokasies en soms uitspraakleiding, etimologiese leiding en voorbeeldmateriaal tot beter begrip kom. In hierdie artikel is veral op gedrukte woordeboeke gefokus. Verdere navorsing behoort op die kriteria vir dekodering in elektroniese woordeboeke te fokus. Die sistematiese beskrywing van die funksies produksie en vertaling word ook in die vooruitsig gestel.

Bronnelys

A. Elektroniese woordeboeke

Farlex Partner Medical Dictionary for Health Consumers 2007: <https://medical-dictionary.thefreedictionary.com/tibia> [2 April 2019].

VivA. Virtuele Instituut vir Afrikaans: www.viva-afrikaans.org.

B. Gedrukte woordeboeke

Barton, W.M. 1903. *A Thesaurus of Medical Words and Phrases*. Philadelphia/New York/Londen: W.B. Saunders & Company.

Botha, W.F. (Hoofred.). 2005. *Woordeboek van die Afrikaanse Taal, Deel XII*. Stellenbosch: Buro van die WAT.

De Villiers, M. en R.H. Gouws. 1988. *Idiomewoordeboek*. Kaapstad: Nasou.

Du Plessis, M. 2005. *Pharos Afrikaans–Engels / English–Afrikaans Woordeboek / Dictionary*. Kaapstad: Pharos.

Gouws, R., I. Feinauer en F. Poneelis. 1994. *Basiswoordeboek van Afrikaans*. Pretoria: Van Schaik.

Labuschagne, F.J. en L.C. Eksteen. 2010. *Verklarende Afrikaanse Woordeboek*. Negende, hersiene uitgawe. Kaapstad: Pharos.

Luther, J. (Red.). 2011. *Longman-HAT English–Afrikaans / Afrikaans–Engels Basic Dictionary / Basiswoordeboek*. Pietermaritzburg: Pearson.

- Luther, J., F. Pfeiffer en R.H. Gouws (Reds.).** 2015⁶. *HAT Verklarende Handwoordeboek van die Afrikaanse Taal*. Kaapstad: Pearson.
- Morris, W.** 1985. *The American Heritage Dictionary*. Boston: Houghton Mifflin.
- Rundell, M. en G. Fox (Hoofreds.).** 2002. *Macmillan English Dictionary for Advanced Learners*. Oxford: Macmillan Education.
- Van Schalkwyk, D.J. (Hoofred.).** 1996. *Woordeboek van die Afrikaanse Taal, Deel X*. Stellenbosch: Buro van die WAT.
- Van Schalkwyk, D.J. (Hoofred.).** 1996. *Woordeboek van die Afrikaanse Taal, Deel XI*. Stellenbosch: Buro van die WAT.

C. Ander bronne

- Adamska-Sałaciak, A.** 2013. Issues in Compiling Bilingual Dictionaries. Jackson, H. (Red.). 2013: 213-231.
- Atkins, B.T.S. en M. Rundell.** 2008. *The Oxford Guide to Practical Lexicography*. Oxford/New York: Oxford University Press.
- Ball, L.** 2016. *An Evaluative Study to Determine to What Extent Technology Can be Used in e-Dictionaries to Provide Relevant Information on Demand*. Ongepubliseerde M.A.-verhandeling. Pretoria: Universiteit Pretoria.
- Béjoint, H.** 2016. Dictionaries for General Users: History and Development; Current Issues. Durkin, P. (Red.). 2016: 7-24.
- Bentivogli, L. en E. Pianta.** 2002. Detecting Hidden Multiwords in Bilingual Dictionaries. Braasch, A. en C. Povlsen (Reds.). 2002: 785-793.
- Bergenholtz, H. en R.H. Gouws.** 2013. The Presentation of Word Formation in General Monolingual Dictionaries. *Lexikos* 23: 59-76.
- Bergenholtz, H. en S. Tarp.** 2003. Two Opposing Theories: On H.E. Wiegand's Recent Discovery of Lexicographic Functions. *Hermes, Journal of Linguistics* 31: 171-196.
- Blume, J.** 2017. 'n Ondersoek na die kriteria vir die realisering van die woordeboekfunksies begrip, produksie en vertaling. Ongepubliseerde M.A.-verhandeling. Port Elizabeth: Nelson Mandela Universiteit.
- Bogaards, P.** 1996. Dictionaries for Learners of English. *International Journal of Lexicography* 9(4): 277-320.
- Bogaards, P.** 2003. Uses and Users of Dictionaries. Van Sterkenburg, P. (Red.). 2003: 26-33.
- Bogaards, P.** 2013. A History of Research in Lexicography. Jackson, H. (Red.). 2013: 19-32.
- Botha, W. (Red.).** 2003. 'n Man wat beur: Huldigingsbundel vir Dirk van Schalkwyk. Stellenbosch: Buro van die WAT.
- Botha, W., P. Mavoungou en D. Nkomo (Reds.).** 2013. *Festschrift Rufus H. Gouws*. Stellenbosch: SUN PReSS.
- Bothma, T.J.D.** 2011. Filtering and Adapting Data and Information in the Online Environment in Response to User Needs. Fuertes-Olivera, P.A. en H. Bergenholtz (Reds.). 2011: 71-102.
- Bowker, L.** 2003. Specialized Lexicography and Specialized Dictionaries. Van Sterkenburg, P. (Red.). 2003: 154-164.
- Braasch, A. en S. Olsen.** 2000. Formalised Representation of Collocations in a Danish Computational Lexicon. Heid, U. et al. 2000: 475-488.
- Braasch, A. en C. Povlsen (Reds.).** 2002. *Proceedings of the Tenth EURALEX International Congress, EURALEX 2002, Copenhagen, Denmark, August 13-17, 2002*. Copenhagen: Center for Sprogteknologi.

- Brinker, K. et al. (Reds.).** 2000. *Text und Gesprächslinguistik*. HSK 16(1). Berlyn/New York: De Gruyter.
- Burkhanov, I.** 2003. Pragmatic Specifications: Usage Indications, Labels, Examples; Dictionaries of Style, Dictionaries of Collocations. Van Sterkenburg, P. (Red.). 2003: 102-113.
- Carstens, W.A.M. en N. Bosman (Reds.).** 2017. *Kontemporêre Afrikaanse Taalkunde*. Tweede uitgawe. Pretoria: Van Schaik.
- Chi, A.** 2013. Researching Pedagogical Lexicography. Jackson, J. (Red.). 2013: 165-187.
- Cowie, A. (Red.).** 1987. *The Dictionary and the Language Learner. Papers from the EURALEX Seminar at the University of Leeds, 1-3 April 1985*. Tübingen: Max Niemeyer.
- Cowie, A. (Red.).** 1998. *Phraseology: Theory, Analysis, and Applications*. Oxford: Clarendon Press.
- De Caluwé, J. en A. van Santen.** 2003. Phonological, Morphological and Syntactic Specifications in Monolingual Dictionaries. Van Sterkenburg, P. (Red.). 2003: 71-82.
- Du Plessis, A.H.** 2017. Die rol van die bruikbaarheidsbenadering binne die e-leksikografie. *Literator* 38(2). <https://doi.org/10.4102/lit.v38i2.1340>.
- Durkin, P. (Red.).** 2016. *The Oxford Handbook of Lexicography*. New York: Oxford University Press.
- Dziemianko, A.** 2017. Dictionary Form in Decoding, Encoding and Retention: Further Insights. *ReCALL* 29(3): 335-356.
- Fontenelle, T.** 2016. Bilingual Dictionaries: History and Development; Current Issues. Durkin, P. (Red.). 2016: 44-61.
- Fuertes-Olivera, P.A. (Red.).** 2010. *Specialised Dictionaries for Learners*. Berlyn/New York: De Gruyter.
- Fuertes-Olivera, P.A.** 2013. E-lexicography: The Continuing Challenge of Applying New Technology to Dictionary-Making. Jackson, H. (Red.). 2013: 323-340.
- Fuertes-Olivera, P.A. en H. Bergenholtz (Reds.).** 2011. *e-Lxicography: The Internet, Digital Initiatives and Lexicography*. Londen/New York: Continuum.
- Fuertes-Olivera, P.A. en M. Niño-Amo.** 2011. Internet Dictionaries for Communicative and Cognitive Functions: *El Diccionario Inglés-Español de Contabilidad*. Fuertes-Olivera, P.A. en H. Bergenholtz (Reds.). 2011: 168-186.
- Gouws, R.H.** 1988. Die gebruik van etikette as leksikografiese hulpmiddel. *Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Taalkunde*, Geleentheidsuitgawe 6, April 1988: 1-56.
- Gouws, R.H.** 1989. *Leksikografie*. Pretoria/Kaapstad: Academica.
- Gouws, R.H.** 2003. Types of Articles, their Structure and Different Types of Lemmata. Van Sterkenburg, P. (Red.). 2003: 34-43.
- Gouws, R.H.** 2017. Leksikografie. Carstens, W.A.M. en N. Bosman (Reds.). 2017: 429-461.
- Gouws, R.H.** 2018. 'n Leksikografiese datatrekkingstruktuur vir aanlyn woordeboeke. *Lexikos* 28: 177-195. <http://Lexikos.journals.ac.za>; <https://doi.org/10.5788/28-1-1461>.
- Hausmann, F.J. et al. (Reds.).** 1989-1991. *Wörterbücher. Ein internationales Handbuch zur Lexicographie / Dictionaries. An International Encyclopedia of Lexicography / Dictionnaires. Encyclopédie internationale de lexicographie*. Berlyn: De Gruyter.
- Heid, U. et al. (Reds.).** 2000. *Proceedings of the Ninth EURALEX International Congress, EURALEX 2000, Stuttgart, Germany, August 8th-12th, 2000*. Stuttgart: Institut für Maschinelle Sprachverarbeitung, Universität Stuttgart.
- Heuberger, R.** 2016. Learners' Dictionaries: History and Development; Current Issues. Durkin, P. (Red.). 2016: 25-43.
- Honselaar, W.** 2003. Examples of Design and Production Criteria for Bilingual Dictionaries. Van Sterkenburg, P. (Red.). 2003: 323-332.

- Howarth, P.** 1998. The Phraseology of Learners' Academic Writing. Cowie, A.P. (Red.). 1998: 161-188.
- Ilsón, R.** 1983. Etymological Information: Can it Help our Students? *ELT Journal* 37(1): 76-82.
- Ilsón, R.** 1987. Illustrations in Dictionaries. Cowie, A. (Red.). 1987: 193-211.
- Jackson, H. (Red.).** 2013. *The Bloomsbury Companion to Lexicography*. Londen/Nieu-Delhi/New York/Sydney: Bloomsbury Academic.
- Jacobsen, J.R., J. Manley en V.H. Pedersen.** 1991. Examples in the Bilingual Dictionary. Hausmann, F.J. et al. (Reds.). 1991: 2782-2789.
- Kemmer, K.** 2010. Onlinewörterbücher in der Wörterbuchkritik: Ein Evaluationsraster mit 39 Beurteilungskriterien. *Online publizierte Arbeiten zur Linguistik (OPAL) 2*. Mannheim: Institut für Deutsche Sprache.
- Klosa, A. (Red.).** 2008. Lexikographische Portale im Internet. *Online publizierte Arbeiten zur Linguistik (OPAL) 1*. Mannheim: Institut für Deutsche Sprache.
- Klosa, A.** 2016. Illustrations in Dictionaries; Encyclopaedic and Cultural Information in Dictionaries. Durkin, P. (Red.). 2016: 515-531.
- Klosa, A., L. Lemnitzer en G. Neumann.** 2008. Wörterbuchportale — Fragen der Benutzerführung. Klosa, A. (Red.). 2008: 5-35.
- Kromann, H.-P., T. Riiber en P. Rosbach.** 1991. Grammatical Constructions in the Bilingual Dictionary. Hausmann, F.J. et al. (Reds.). 1991: 2770-2775.
- Kwary, D.A.** 2014. The Evolution of Dictionaries of Economics: From a Glossary to a Lexicographical Information System. *Hermes: Journal of Language and Communication in Business* 27(52): 59-73.
- L'homme, M.-C. en C. Bertrand.** 2000. Specialized Lexical Combinations: Should they Be Described as Collocations or in Terms of Selectional Restrictions? Heid, U. et al. 2000: 497-506.
- Moon, R.** 2016. Explaining Meaning in Learners' Dictionaries. Durkin, P. (Red.). 2016: 123-143.
- Oppentocht, L. en R. Schutz.** 2003. Developments in Electronic Dictionary Design. Van Sterkenburg, P. (Red.). 2003: 215-227.
- Otto, A.N.** 1989. *Kriteria vir 'n Afrikaanse aanleerderwoordeboek*. Ongepubliseerde D.Litt.-proefskrif. Stellenbosch: Universiteit Stellenbosch.
- Otto, A.N.** 2003. Woordeboekillustrasies, met spesiale verwysing na illustrasies in aanleerderwoordeboeke. Botha, W. (Red.). 2003: 293-304.
- Otto, A.N.** 2013. 'n Kritiese waardering van die hantering van kollokasies en idioome in die *HAT* (2005). Botha, W. et al. (Reds.). 2013: 188-195.
- Pierson, Herbert D.** 1989. Using Etymology in the Classroom. *ELT Journal* 43(1): 57-63.
- Ptaszynski, M.O.** 2009. Function-related Secondary User Needs and Secondary Data? A Critical Examination of Some Central Concepts in the Modern Theory of Lexicographical Functions. *Lexikos* 19: 242-261.
- Rundell, M.** 2015. From Print to Digital: Implications for Dictionary Policy and Lexicographic Conventions. *Lexikos* 25: 301-322.
- Sager, S.F.** 2000. Hypertext und Hypermedia. Brinker, K. et al. (Reds.). 2000: 587-603.
- Sánchez, A.** 2010. The Treatment of Cultural and/or Encyclopaedic Items in Specialised Dictionaries for Learners. Fuertes-Olivera, P.A. (Red.). 2010: 107-129.
- Svensén, B.** 2009. *A Handbook of Lexicography: The Theory and Practice of Dictionary-Making*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Swanepoel, P.** 2003. Dictionary Typologies: A Pragmatic Approach. Van Sterkenburg, P. (Red.). 2003: 44-70.

- Tarp, S.** 2008. *Lexicography in the Borderland between Knowledge and Non-knowledge: General Lexicographical Theory with Particular Focus on Learner's Lexicography*. Tübingen: Max Niemeyer.
- Toope, M.** 1996. *Examples in the Bilingual Dictionary*. Ongepubliseerde M.A.-verhandeling. Ottawa: Universiteit van Ottawa. [Aanlyn]. Beskikbaar by: <http://www.ruor.uottawa.ca/bitstream/10393/9942/1/mm15769.PDF>.
- Van Sterkenburg, P. (Red.).** 2003. *A Practical Guide to Lexicography. Volume 6*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Vrbinc, A. en M. Vrbinc.** 2016. Illustrative Examples in a Bilingual Decoding Dictionary: An (Un)necessary Component? *Lexikos* 26: 296-310.